

Gorzów Wlkp., 30 listopada 2022 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Nasz znak: BF-VIII.431.8.2022.PFlu
Sprawę prowadzi: Paweł Flügel
Telefon: 95 7851685
e-mail: pawel.flugel@lubuskie.uw.gov.pl

Pan
Jan Kosiński
Wójt Gminy Niegostawice

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 16 sierpnia do 15 października 2022 r. w Urzędzie Gminy Niegostawice¹ została przeprowadzona planowa kontrola finansowa² w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2021 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej.

Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności³. Czynności kontrolne prowadzone były zdalnie⁴ przez pracowników Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. na podstawie udzielonych przez Wojewodę Lubuskiego upoważnień:

- Pani Katarzyna Czapska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 189-2/2022 z dnia 2 sierpnia 2022 r.
- Pan Paweł Flügel – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 189-1/2022 z dnia 2 sierpnia 2022 r. – przewodniczący zespołu kontrolnego.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika jednostki pełnił Pan Jan Kosiński.

¹ Zwany dalej zamiennie UG lub Gmina.

² art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.2019.1464) oraz art. 6 ust. 4 pkt. 3) ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).

³ art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.2019.1464).

⁴ art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).

W czasie kontroli wyjaśnień i informacji udzielali:

- Pan Jan Kosiński – Wójt Gminy Niegostawice,
- Pani Małgorzata Sokołowska – Z-ca Wójta Niegostawice,
- Pani Justyna Golonko – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegostawicach.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z uchybieniami.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO DLA ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Na realizację zadań Gmina w 2021 r. otrzymała za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego dotacje na zadania bieżące w łącznej wysokości 8 153 673,50 zł, tj.:

- w § 2010 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa* w wysokości 3 390 900,50 zł,
- w § 2060 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci* w wysokości 4 762 773,00 zł.

Ustalono, że dotacje zostały wprowadzone do budżetu Gminy Uchwałą Budżetową Rady Gminy Niegostawice nr XXV.162.2020 z dnia 28 grudnia 2020 r. na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – pismo BF-I.31.10.46.2020.A Sob z dnia 22 października 2020 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane były na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów i wprowadzane do budżetu Gminy zarządzeniami Wójta Gminy Niegostawice. Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 8 153 673,50 zł. Dotacje wydatkowano w kwocie 8 084 517,83 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 69 155,67 zł, co stanowi 0,85% otrzymanej dotacji. Z dotacji rozliczono się w terminie do dnia 31 stycznia 2022 r., zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2021.305). Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone. Szczegółowe dane dotyczące planu, wykonania i terminów rozliczenia niewykorzystanej dotacji w poszczególnych rozdziałach przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Dotacje celowe w § 2010 i § 2060

Kwoty w zł

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja po zmianach	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
					Kwota	Data zwrotu
a	b	c	d	e	f=d-e	g
§ 2010						
01095	Pozostała działalność	601 660,28	601 660,28	601 660,28	0,00	x
75011	Urzędy wojewódzkie	53 966,00	53 966,00	53 421,00	545,00	25.01.2022
75212	Pozostałe wydatki obronne	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00	x
80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	51 841,16	51 841,16	46 288,03	5 553,13	19.01.2022 i 28.01.2022
85215	Dodatki mieszkaniowe	409,06	409,06	203,07	205,99	18.01.2022
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	19 600,00	19 600,00	19 600,00	0,00	x

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja po zmianach	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
					Kwota	Data zwrotu
a	b	c	d	e	f=d-e	g
§ 2010						
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 609 840,00	2 609 840,00	2 577 848,49	31 991,51	18.01.2022
85503	Karta Dużej Rodziny	284,00	284,00	199,03	84,97	18.01.2022
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	50 300,00	50 300,00	46 706,47	3 593,53	18.01.2022
Razem dla § 2010		3 390 900,50	3 390 900,50	3 348 926,37	41 974,13	x
§ 2060						
85501	Świadczenie wychowawcze	4 762 773,00	4 762 773,00	4 735 591,46	27 181,54	18.01.2022
Ogółem		8 153 673,50	8 153 673,50	8 084 517,83	69 155,67	x

II. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

1. Dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie

Na realizację zadań zleconych w rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie w 2021 r. Gmina Niegostawice otrzymała dotację w kwocie: 53 966,00 zł, z czego wykorzystano środki w wysokości 53 421,00 zł, tj., 98,99%. Niewykorzystana część dotacji w wysokości 545,00 zł została zwrócona do budżetu państwa 25.01.2022 r. Na podstawie Sprawozdania Rb-50W za IV kwartał 2021 r., ewidencji księgowej na koncie 130/02/1 oraz dokumentacji źródłowej ustalono, że środki zostały wydatkowane na sfinansowanie części wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracownika UG realizującego zadania zlecone, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług obcych i szkolenia. Sprawdzeniu poddano wydatki na łączną kwotę 16.947,48 zł, stanowiące około 31,72 % całości wydatków w następującej szczegółowości:

- §4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników w wysokości 11.756,19 zł,
- §4110 Składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości 2.400,84 zł,
- §4120 Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w wysokości 343,98 zł oraz
- §4300 Zakup usług obcych w wysokości 2.446,47 zł.

W toku kontroli zweryfikowano część wydatków na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi, które zostały wydatkowane w IV kwartale 2021r., w łącznej wysokości 14.501,01 zł. Zgodnie z informacją Pani Małgorzaty Sokołowskiej – Zastępcy Wójta (informacja z dnia 26.09.2022 r.) „pracownik wykonujący zadania zlecone z zakresu administracji rządowej to jedna osoba (...) na stanowisku inspektor ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych wykonująca wraz z rejestrem wyborców 100,0% etatu na zadania zlecone w wymienionym zakresie. Na sprawy obywatelskie przypada 99,00% wykonywanych zadań na stanowisku.” Kontrola dokumentów źródłowych potwierdziła, że w zakresie czynności pracownika wskazane zostały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące w szczególności: przepisów prawa o aktach stanu cywilnego, przepisów ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Kontrolujący

ustalili, że wydatki poniesione w omawianym rozdziale w §4010, 4110, 4120 na wynagrodzenia wraz z pochodnymi poniesiono na podstawie list płac „administracja ewidencja ludności” za miesiące od października do grudnia 2021 r. dla jednej osoby realizującej zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Część wydatków poniesionych w IV kwartale 2021 r. w §4010 w wysokości 2 283,81 zł została prześięgowana do rozdz. 75023⁵ tj. z zadań zleconych na zadania własne. Pozostała część kontrolowanych wydatków została poniesiona na zakup usług obcych polegających na sprawowaniu opieki autorskiej oprogramowania. Wydatek został dokonany w trybie §5 ust. 1 *Regulaminu wewnętrznego planowania i wydatkowania środków publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000 zł*⁶ tj., w trybie I dotyczącym wydatków nieprzekraczających kwoty 50 000 zł, bez podatku od towarów i usług. Podstawą wydatkowania środków na usługi obce była umowa z wykonawcą na opiekę autorską nad systemami ELUD+ oraz WYB+ z pakietu RADIX dla jednego stanowiska. Wynagrodzenie za opiekę autorską płatne było jednorazowo w terminie wskazanym przez usługodawcę. Faktura za realizację usługi została odpowiednio zadekretowana, sprawdzona pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzona do wypłaty przez Skarbnika oraz Wójta. Zespół kontrolny potwierdza, że dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej i sprawozdaniu budżetowym.

2. Dział 855 – Rodzina, rozdział 85502– Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Wydatki w rozdziale 85502 były realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Niegosławicach⁷. W okresie objętym kontrolą zgodnie z § 14 Statutu OPS⁸, obsługę finansowo-księgową prowadził Urząd Gminy w Niegosławicach. Zgodnie z ze Statutem Ośrodkiem Pomocy Społecznej kieruje Kierownik, który odpowiada za całokształt działalności jednostki i reprezentuje go na zewnątrz. Do obowiązków Kierownika należy m.in. wydawanie decyzji administracyjnych i nadzorowanie środków finansowych określonych w planie finansowym. W OPS obowiązuje *Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro*⁹ w skrócie zwanym Regulaminem. Zgodnie z §2 pkt.1. Regulaminu „W przypadku udzielania zamówień, których wartość nie przekracza kwoty równowartości w złotych 3 000 euro nie stosuje się postanowień niniejszego regulaminu.”

Szczegółowej kontroli poddano nie mniej niż 25 % wydatków poniesionych w §4210 oraz §4300.

- § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia

Zgodnie z ewidencją księgową¹⁰ wydatki w roku 2021 w § 4210 wyniosły 3 790,91 zł.

⁵ Przeksięgowania dokonano na podstawie PK nr PK-W/0541/2021 z dnia 31.12.2021 r.

⁶ Zarządzenie nr 120.33.202 Wójta Gminy Niegosławice z dnia 31.12.2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu planowania i wydatkowania środków publicznych w zakresie nieuregulowanym ustawą z dnia 11 września 2019 r. – Prawo Zamówień Publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000 zł, bez podatku od towarów i usług.

⁷ Ośrodek Pomocy Społecznej w Niegosławicach zwany dalej w skrócie OPS.

⁸ Statut OPS przyjęty Uchwałą nr XXXVI.204.2017 Rady Gminy Niegosławice z dnia 30 października 2017 r. w sprawie nadania Statutu OPS.

⁹ Zarządzenie Nr 3/2014 Kierownika OPS z dnia 12 maja 2014 r.

¹⁰ Obroty na klasyfikacji wydatków dla 855 85502421000 i zestawienie obrotów i sald na koncie 130 za okres 2020.01.01 – 2020.12.31.

Kontrolą objęto 100% wydatków zaewidencjonowanych w tym paragrafie. W ewidencji ujęto 13 pozycji księgowych obejmujących zakup druków dla beneficjentów świadczeń rodzinnych, tonerów do drukarki, materiały biurowe oraz środki czystości i higieniczne,

➤ § 4300 – Zakup usług pozostałych

Zgodnie z ewidencją księgową¹¹ wydatki w roku 2021 w § 4300 wyniosły 10 170,55 zł. Kontrolą objęto wydatki na kwotę 4 723,80 zł, tj. 46,45% poniesionych wydatków w tym paragrafie. W ewidencji ujęto 21 pozycji księgowych, które dotyczyły zakupu usług pocztowych, obsługę informatyczną, licencji oprogramowania do obsługi świadczeń rodzinnych i programów kadrowo-płacowych, prowadzenie rachunku bankowego.

➤ Ustalenia wspólne dla § 4210 i § 4300

W trakcie czynności kontrolnych ustalono:

a) faktury wystawione za zrealizowane zakupy i dostarczone usługi zostały opisane, zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowych oraz zatwierdzone do wypłaty. W wyniku szczegółowej oceny dokumentów stwierdzono, że:

- w opisach umieszczonych na odwrocie skontrolowanych faktur dla wydatków, których wartość nie przekracza kwoty równowartości w złotych 3 000 euro brak adnotacji „o wyłączeniu zamówienia z procedur ujętych w regulaminie”. Obowiązek ten wynika wprost z zapisów §2. pkt 4. Regulaminu,
- dla wydatków poniesionych na podstawie zawartych umów (w przypadku gdy z treści faktury nie wynika o jaką umowę chodzi) w opisie faktury brak jest powołania się na numer umowy oraz datę podpisania. W przywołanym wyżej zapisie Regulaminu czytamy, że „zamawiający dokonuje opisu z tyłu faktury wraz z uzasadnieniem potrzeby jego udzielenia.” W ocenie kontrolujących w celu zachowania transparentności oraz spełnienia wymogów Regulaminu zasadne jest powołanie się w opisie faktury na konkretny nr umowy oraz datę jej zawarcia,
- w czterech przypadkach korektę zapisu dekretacji wydatku dokonywano przez nadpisywanie (poprawianie) wcześniej naniesionych pojedynczych liczb, a w jednym przypadku gdy korekta nastąpiła poprzez przekreślenie i umieszczenie nowego zapisu brak było podpisu osoby dokonującej korekty. W ustawie o rachunkowości¹² ustawodawca precyzyjnie określił, że „Błędy w dowodach wewnętrznych mogą być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty, z utrzymaniem czytelności skreślonych wyrażań lub liczb, wpisanie treści poprawnej i daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby do tego upoważnionej, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Nie można poprawiać pojedynczych liter lub cyfr.”

W otrzymanym wyjaśnieniu od Pani Justyny Golonko – Kierownika OPS czytamy, że: „1. We wskazanych fakturach błędy powstały poprzez przeoczenie i została dokonana korekta na fakturach. 2. Na fakturach dokumentów księgowych uzupełniono o adnotację wskazaną w regulaminie. 3. Brak informacji na fakturach dokumentów księgowych o nr umowy zostały uzupełnione, o następujących kontrahentów: umowa nr 125/2021 z firmą TER-COM usługi informatyczne, Anek snr 1/ID 458866/P Poczta Polska, umowa „Nr 6/2021 z firmą ADCOMP.”;

b) wydatki zostały poniesione:

¹¹ Obroty na klasyfikacji wydatków dla 855 85502430000 i zestawienie obrotów i sald na koncie 130 za okres 2020.01.01 – 2020.12.31.

¹² Art.22 ust.3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2021.217).

- zgodnie z obowiązującym w jednostce Regulaminem,
 - zgodnie z zawartymi umowami,
 - na potrzeby funkcjonowania OPS z przeznaczeniem na obsługę zadań z zakresu świadczeń rodzinnych;
- c) płatności dokonano w terminach wymagalnych i na rachunki bankowe wskazane na fakturach;
- d) wydatki zostały ujęte w ewidencji księgowej zgodnie z klasyfikacją budżetową i pozostają w zgodzie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-50W za IV kw. 2021 r.;
- e) nie stwierdzono przekroczenia planu wydatków w tych paragrafach.
- Ponadto, kontrolujący potwierdzili, że OPS w roku 2021 poniósł w rozdziale 85502 i w §4210 oraz w §4300 wydatki na realizację zadań zleconych ustawami finansowanymi w całości z budżetu państwa, które to wydatki nie są objęte ustawowemu obowiązkowi działań informacyjnych¹³.

III. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Wartość planowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, do zrealizowania przez Gminę w 2021 r. została ustalona na kwotę 37 690,00 zł. Na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kw. 2021 r. wysokość dochodów wykonanych w 2021 r. wyniosła 36 928,85 zł, co stanowi 97,98% dochodów planowych. Dane dotyczące wykonania i wysokości odprowadzonych dochodów na rachunek LUW w poszczególnych rozdziałach i paragrafach przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Dochody odprowadzone do budżetu państwa w 2021 r. Kwoty w zł

Rozdział	Paragraf	Plan dochodów	Dochody wykonane	Dochody należne dla budżetu państwa	Dochody przekazane dla budżetu państwa
75011	0690	0,00	93,00	88,35	88,35
85228	0830	300,00	4 900,00	4 655,00	4 655,00
85502	0920	0,00	9 361,81	9 361,81	9 361,81
	0970	0,00	0,00	0,00	0,00
	0980	37 390,00	22 574,04	13 544,42	13 544,44 ^{*1}
RAZEM		37 690,00	36 928,85	27 649,58	27 649,60

^{*1)} Różnica pomiędzy dochodami należnymi a przekazanymi wynosi 0,02 zł. Różnica wynika z zaokrągleń sum cząstkowych dla pojedynczych wpłat.

Zgodnie z przyjętą metodologią szczegółowej kontroli poddano dochody wykonane w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz 50% dochodów wykonanych przez gminę w rozdziale 85228 i 85502 pod kątem terminowości odprowadzania na rachunek budżetu państwa oraz dokonywania należnych potrąceń.

1. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

¹³ art. 35a ust. 1 i art. 35b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, (przepisy wykonawcze: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz.U.2021.953).

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2020.1876) zwanej dalej w skrócie u.o.p.s. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Zadanie realizowane było przez OPS, który zgodnie ze statutem¹⁴ działa na podstawie prawa, w tym m.in. w oparciu o przepisy u.o.p.s. Kierownik OPS zarządzeniem Nr 120.59.2019 Wójta Gminy Niegostawice został m.in. upoważniony do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą Kierownik OPS wydał dwie decyzje przyznające świadczenie z zakresu pomocy społecznej w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Obie decyzje dotyczyły tej samej osoby. Świadczenia były realizowane łącznie przez okres 10 miesięcy w 2021 r. i były częściowo odpłatne przez świadczeniobiorcę. Kontrolą objęto 100% dochodów wykonanych w tym rozdziale.

W wyniku oceny zebranego materiału dowodowego ustalono, że:

- ewidencja należności w rozdziale 85228 prowadzona była w OPS za pośrednictwem kont: 221/11 – należności z tytułu dochodów budżetów dla budżetu gminy i 221/12 – należności z tytułu dochodów budżetowych dla b.p.,
- ewidencja dochodów wykonanych przez OPS w rozdziale 85228 prowadzona była na koncie 130/02/01,
- ewidencja rozliczenia dochodów budżetowych prowadzona była na koncie 222/09 – budżet gminy, 222/10 – b.p.,
- świadczenia zostały przyznane zgodnie z obowiązującą u.o.p.s.,
- wysokość świadczeń wyszczególniona w decyzjach została ustalona prawidłowo na podstawie przyjętych stawek godzinowych wynikających z zawartych umów z podmiotami zewnętrznymi na świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- odpłatność przez świadczeniobiorcę za zrealizowane świadczenia została ustalona w prawidłowej wysokości zgodnie z wytycznymi wynikającymi z przepisów wykonawczych¹⁵,
- płatności za świadczenia były wnoszone na konto OPS w terminach wskazanych w decyzjach,
- poszczególne wpłaty z tytułu świadczeń były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej i wykazanymi w Sprawozdaniu Rb – 27ZZ za IV kwartał 2021 r.

2. Dział 855 - Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

2.1 Informacje ogólne

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 808, Dz.U. z 2021 r. poz. 877) przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej,

¹⁴ Uchwała nr XXXVI.204.2017 Rady Gminy Niegostawice z dnia 30 października 2017 r. w sprawie nadania Statutu OPS

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U.189.1598), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U.2018.1358).

finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Zadanie realizowane było przez OPS w Niegostawicach, który jest jednostką organizacyjną Gminy Niegostawice i wykonuje m.in. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę¹⁶. W przedmiotowym zakresie Pan Jan Kosiński - Wójt Gminy udzielił upoważnienia m.in. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji Pani Justynie Golonko - Kierownikowi OPS¹⁷. Od 1 stycznia 2017 r. księgi rachunkowe OPS w Niegostawicach są prowadzone w siedzibie UG Niegostawice. W kontrolowanej jednostce obowiązywały Zasady (polityka) rachunkowości¹⁸ oraz Zakładowy plan kont dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegostawicach, wprowadzony do stosowania załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 120.46.2016 z dnia 02.12.2016 r. Wójta Gminy Niegostawice. Ewidencja księgową prowadzoną była w programie firmy Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM s.c./s.j., natomiast od 01.07.2021 r. zmieniono system do obsługi ksiąg rachunkowych na program FoKa i Wydra Firmy Sputnik Software sp. z o.o.¹⁹. Ewidencja księgową dochodów wykonanych w rozdziale 85502 prowadzona była za pośrednictwem konta 139-1 oraz 139-2 wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Ewidencja należności w rozdziale 85502 prowadzona była za pośrednictwem konta 221 bez podziałek klasyfikacji budżetowej oraz z podziałem na budżety, których należności dotyczą, tj.:

221-1 – 50% zaliczka alimentacyjna (ZA) Budżet Gminy,
221-2 - 50% zaliczka alimentacyjna (ZA) Budżet Państwa,
221-3 - 40% fundusz alimentacyjny (FA) Budżet Gminy,
221-5 - 60% fundusz alimentacyjny (FA) Budżet Państwa,
221-6 - odsetki.

Zgodnie z zał. nr 3 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342) do ewidencji należności budżetowych służy konto 221, w opisie którego wskazano, że ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników, podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą. Pani Justyna Golonko – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegostawicach w informacji z dnia 29.08.2022 r. wyjaśniła, że: „konto 221 tj. należności dochodów budżetowych nie posiada klasyfikacji. Klasyfikacja do konta zostanie wprowadzona od IV kwartału 2022 r.” Zespół kontrolny przyjmuje powyższe wyjaśnienia i potwierdza, że wg wydruku na dzień 27.09.2022 r. w ewidencji księgowej OPS należności wykazywane są na koncie 221 wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Wobec dokonanych ustaleń Zespół Kontrolny nie formułuje zaleceń w przedmiotowym zakresie.

Wykaz dłużników alimentacyjnych wraz z kwotami zadłużeń i wyegzekwowanych przez komorników wpłat z tytułu FA prowadzony był przez pracownika merytorycznego OPS

¹⁶ Uchwała Nr XXXVI.204.2017 Rady Gminy Niegostawice z dn. 30.10.2017 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegostawicach.

¹⁷ Zarządzenie nr 120.59.2019 z dnia 04.11.2019 r.

¹⁸ Zarządzenie nr 120.56.2015 z dnia 30.12.2015 r. Wójta Gminy Niegostawice w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości ze zmianami.

¹⁹ Zmiany programu do obsługi ksiąg rachunkowych dokonano na podstawie Zarządzenia nr 120.26.1.2021 z dnia 01.06.2021 r. Wójta Gminy Niegostawice w sprawie wprowadzenia zmian do zasad (polityki) rachunkowości.

w Niegostawicach za pośrednictwem programu Nemezis. W toku czynności kontrolnych ustalono, że dane wykazane w programie merytorycznym Nemezis w zakresie dochodów wykonanych w 2021 r., oraz należności pozostałych do zapłaty w rozdz. 85502 w paragrafach: 0920 i 0980 są spójne z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej OPS na kontach 139 i 221 oraz Sprawozdaniem Rb – 27ZZ za IV kwartał 2021 r. (kol. nr 6 i 9). W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w 2021 r. jednostka dokonała umorzeń należności z tytułu FA i ZA dla 3 dłużników w łącznej wysokości 80.503,08 zł.

2.2 Prawidłowość ustalania i pobierania należności budżetu państwa

Zgodnie z przyjętą metodologią kontroli, prawidłowość naliczania należności oraz pobierania i rozliczania dochodów budżetu państwa sprawdzono na próbie obejmującej 5 dłużników alimentacyjnych, od których w 2021 r. odnotowano wpłaty w paragrafach:

- §0920 – Pozostałe odsetki – w łącznej wysokości 5 577,12 zł,
- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – w łącznej wysokości 10 382,66 zł.

Szczegółowy wykaz skontrolowanych dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty znajduje się w aktach kontroli.

Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- dłużnicy alimentacyjni zobowiązani byli do zwrotu należności w wysokości wypłaconych świadczeń na rzecz osób uprawnionych, które nabyły prawo do świadczeń w drodze decyzji Wójta Gminy Niegostawice²⁰,
- analityczny rejestr dłużników posiadających zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego prowadzony jest przez pracownika merytorycznego OPS w programie Nemezis natomiast rejestr dłużników z tytułu zaliczki alimentacyjnej prowadzony jest w programie Excel,
- dla każdego dłużnika prowadzona była w programie Nemezis imienna ewidencja wpłat, w której w szczególności wskazywano: daty wpłat należności, wysokości wpłat z tytułu FA z podziałem na gminę wierzyciela i budżet państwa oraz odsetek,
- przypis należności dokonywany był w prawidłowej wysokości w programie Nemezis z datą wypłaty świadczenia wierzycielowi na podstawie list wypłat,
- kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w programie Nemezis zgodnie z datą zdarzenia, tj. faktyczną datą przyjęcia wpłaty przez komornika,
- zgodnie z art. 28 ust. 1 *Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* z wpłat uzyskanych od komornika w pierwszej kolejności zaspokajane były należności z tytułu FA,
- wpłacone należności z tytułu FA, Gmina w pierwszej kolejności zaliczała na poczet naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie – zgodnie z art. 1026 §2 *Ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.),
- poszczególne wpłaty z tytułu FA oraz odsetek dokonane przez komornika w 2021 r. i zapisane w programie Nemezis – wydruk z dn. 26.08.2022 r. za okres rozliczeniowy 01.01.2021 r. – 31.12.2021 r. oraz indywidualne karty poszczególnych dłużników, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej na koncie 139/02/01 i 139/02/02 oraz wyciągami bankowymi²¹,

²⁰ Decyzje zostały podpisane z upoważnienia Wójta przez Panią Justynę Golonko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegostawicach.

²¹ Zestawienie należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych za okres od 01.01.2021 do 31.12.2021 r., wydruk z programu Nemezis-fundusz alimentacyjny.

- uzyskane dochody zostały odprowadzone na rachunek budżetu państwa w prawidłowych wysokościach, za wyjątkiem dochodu za okres 11.08-20.08.2021 r. oraz za okres 21.10-10.11.2021 r. (szczegóły opisano w pkt III. 3. niniejszego dokumentu ss. 12-14),

- należności wykazane w ewidencji księgowej na koncie 221 oraz w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2021 r., w klasyfikacji 85502 par 092, 097, 098 są zgodne z analitycznym rejestrem dłużników z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz odsetek²² a także stanem zadłużenia dłużników z tytułu zaliczki alimentacyjnej wskazanym w wykazie dłużników zaliczki alimentacyjnej wraz ze stanem zadłużenia,

- OPS w Niegostawicach skierował do komorników sądowych wnioski o wygaśnięcie zadłużenia wobec 3 dłużników alimentacyjnych²³,

- ustalono, że należności z tytułu ZA wykazane zostały w §0970 – Wpływy z różnych dochodów, zamiast w §0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych.

Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z 22 grudnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z paragrafu dochodowego 097 wyodrębniono m.in. paragraf 094 "Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych", który ma zastosowanie od 1 stycznia 2017 r. Po ww. zmianie paragraf 097 "Wpływy z różnych dochodów" obejmuje wszystkie pozostałe dochody nieobjęte poszczególnymi paragrafami, w szczególności: o spłatę stypendiów i zasiłków zwrotnych wypłaconych w okresie studiów, zwrot kosztów kształcenia w razie niepodjęcia przez absolwenta pracy itp., o zwrot kosztów szkolenia pracowników, wpływy z tytułu wynagrodzenia dla płatnika z tytułu wykonywania zadań określanych przepisami prawa, wpływy za czynności polegające na zapewnieniu bezpieczeństwa imprez masowych, wpływy z tytułu udostępniania informacji publicznej zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, wpłaty od Banku Gospodarstwa Krajowego. W związku z powyższym wpływy z tytułu zwrotów zaliczek alimentacyjnych wypłaconych na podstawie art. 42 Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, które do 31 grudnia 2016 r. w ośrodkach pomocy społecznej były klasyfikowane w paragrafie 097 "Wpływy z różnych dochodów" z odpowiednią czwartą cyfrą, od 1 stycznia 2017 r. należy klasyfikować w paragrafie dochodowym 094 "Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych" z odpowiednią czwartą cyfrą. Zgodnie z informacją uzyskaną 29.08.2022 r. od Pani Justyny Golonko – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegostawicach „w sprawozdaniu 27ZZ zaliczka alimentacyjna rozdział 855 jest wykazywana z §0970 winno być z §0940 od III kwartału 2022 r. będzie stosowany §0940.” Zespół kontrolny przyjmuje powyższe wyjaśnienia i potwierdza, że wg stanu na dzień 11.10.2022 r. w ewidencji księgowej OPS na koncie 221/02/01- należności z tytułu dochodów budżetowych ZA Budżet Państwa, zaliczka alimentacyjna wykazana jest w paragrafie 0940. Wobec dokonanych ustaleń Zespół Kontrolny nie formułuje zaleceń w przedmiotowym zakresie.

Na podstawie dokonanej analizy Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość działań OPS w przedmiotowym zakresie.

2.3 Prawidłowość podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych

²² Zestawienie zobowiązań dłużników alimentacyjnych za okres od 2008-10-27 do 2021-12-31 z programu Nemezis, wydruk na dzień 29.08.2022 r.

²³ Zgodnie z art. 28 ust. 3 Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku śmierci dłużnika alimentacyjnego należności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4 wygasają.

Zgodnie z przyjętą metodologią doboru próby, skontrolowano działania podejmowane przez OPS w Niegostawicach wobec dłużników alimentacyjnych zalegających ze spłatą należności z tytułu funduszu alimentacyjnego za okresy świadczeniowe 2019/2020 i 2020/2021²⁴. Sprawdzone stosowanie przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670 ze zm., Dz.U. z 2020 poz. 808 ze zm., Dz.U. z 2021 poz. 877) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm., Dz.U. z 2020 poz. 256 ze zm., Dz.U. z 2021 poz. 735). Ustalono, że na dzień 31.12.2021 r. zaległości w funduszu alimentacyjnym posiadało 60 osób. Do kontroli wybrano dokumentację 3 dłużników alimentacyjnych, dla których w dwóch przypadkach Gmina Niegostawice była zarówno organem właściwym wierzyciela jak i organem właściwym dłużnika oraz w jednym przypadku Gmina Niegostawice była tylko organem właściwym wierzyciela. Stan zadłużenia przyjętych do próby dłużników alimentacyjnych na dzień 31.12.2021 r. wyniósł łącznie z tytułu należności głównej: 206 842,55 zł. Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- w jednym przypadku OPS realizował obowiązek wynikający z art. 3 ust. 5 ustawy, tj. wystąpił do organu właściwego dłużnika z wnioskami o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w okresach świadczeniowych 2019/2020 i 2020/2021²⁵,
- każdorazowo po wydaniu przez OPS decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z FA²⁶, stosownie do zapisów art. 27 ust. 1 ustawy osoba zobowiązana do alimentacji była informowana w formie pisemnej o fakcie przyznania świadczeń z FA osobie uprawnionej, obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z FA, jak również o wysokości zobowiązań wynikających z art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy. Informacje o wysokości przedmiotowych zobowiązań były wykazywane w pismach OPS do dłużników alimentacyjnych na podstawie danych wykazanych w zaświadczeniach organów egzekucyjnych o bezskuteczności prowadzonych postępowań egzekucyjnych,
- stosownie do zapisów art. 8a ustawy każdy skontrolowany dłużnik został zgłoszony do biur informacji gospodarczej²⁷,
- we wszystkich skontrolowanych przypadkach OPS skierował do komorników sądowych wnioski o przyłączenie się do prowadzonych postępowań egzekucyjnych, zgodnie z art. 27 ust. 8 ustawy do wniosków dołączone zostały ostateczne decyzje przyznające świadczenia z FA osobie uprawnionej oraz informacje o rozpoczęciu realizacji decyzji i terminach wypłat świadczeń z FA,
- w każdym skontrolowanym przypadku OPS wzywał dłużników alimentacyjnych do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także stanu zdrowia i przyczyn niepełności na utrzymanie osoby uprawnionej,
- w jednym przypadku, stosownie do wymogów art. 5 ust. 3b pkt 2 skierowano do Starosty Żagańskiego wnioski o zatrzymanie prawa jazdy,

²⁴ Tj. od 01.10.2019 r. do 30.09.2020 r. oraz od 01.10.2020 r. do 30.09.2021 r.

²⁵ W jednym skontrolowanym przypadku Gmina Niegostawice była organem właściwym wierzyciela.

²⁶ Decyzje wystawiane były na wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z FA składane do OPS przez osoby uprawnione.

²⁷ ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A., KRD Krajowy Rejestr Długów, BIG Info Monitor, KBIG Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej, KIDT Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A

- w każdym skontrolowanym przypadku, stosownie do zapisów art. 5 ust. 3b pkt 1 ustawy kierowano do Komendy Policji w Szprotawie oraz w jednym z nich do Prokuratury Rejonowej w Żaganiu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wraz z wnioskiem o ściganie za przestępstwo z art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeksu karnego²⁸.

Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość działań Jednostki w przedmiotowym zakresie, tj. OPS działając jako organ właściwy wierzyciela i/lub dłużnika realizował wszystkie obowiązki wynikające z Ustawy i zmierzające do wyegzekwowania należności Skarbu Państwa. Wszystkie działania podejmowane były w bieżących okresach świadczeniowych, niezwłocznie lub bez zbędnej zwłoki. W wyniku podjętych przez OPS niezbędnych działań wynikających z Ustawy, w 2021 r. wyegzekwowano należności Skarbu Państwa w wysokości: 7 710,20 zł, z tego na należność główną kwotę w wysokości 664,35 zł.

3. Terminowość odprowadzania dochodów i dokonywanie należnych potrąceń

Zgodnie z metodyką kontroli, terminowość odprowadzania pobranych dochodów sprawdzono na próbie, do której włączono nie mniej niż 50% dochodów odprowadzonych w 2021 r. w rozdziale 85228 i 85502.

Obsługę finansowo-księgową dla dochodów w rozdziałach 85228 i 85502 związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej prowadził Urząd Gminy w Niegostawicach²⁹.

Tryb i terminy przekazywania dochodów do budżetu państwa reguluje art. 255 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2021.305).

Terminowość odprowadzania dochodów budżetowych w roku 2021 r., zbadano w oparciu o ewidencję księgową prowadzoną przez Urząd Gminy dla OPS na koncie 130 i 139 oraz dla UG na koncie 224. Do próby włączono dochody na kwotę 19 694,36 zł co stanowi 53,47% dochodów wykonanych ogółem w rozdziałach 85228 i 85502. W Wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że:

- dochody uzyskane w 2021 r. przez UG w rozdziale 85228 i 85502 były przekazane na rachunek budżetu państwa zgodnie z terminami wynikającymi z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, za wyjątkiem dochodów wykonanych na kwotę 3 181,17 zł.

Szczegółowe dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Tabela nr 3. Dochody wykonane w 2021 r. i przekazane po terminie. kwoty w zł

Dochód wykonany za okres	§	Wysokość dochodu bp.	Data przekazania	Ilość dni po terminie	Należne odsetki
Rozdział 85228					
21.06-10.07.2021	0830	465,50	16.07.2021	1	0,1
21.10-10.11.2021	0830	465,50	16.11.2021	1	0,1
x		931,00	x		0,2
Rozdział 85502					
11.01-20.01.2021	0980	9,77	26.01.2021	1	0,09
	0920	160,96			
	0920	10,95			
	0920	167,50			

²⁸ W aktach spraw skontrolowanych dłużników znajdowały się prawomocne decyzje uznające dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych.

²⁹ W okresie objętym kontrolą obsługę finansowo-księgową OPS prowadził Urząd Gminy Niegostawice na podstawie Uchwały nr XXXVI.204.2017 Rady Gminy Niegostawice z dnia 30 października 2017 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegostawicach.

Dochód wykonany za okres	§	Wysokość dochodu bp.	Data przekazania	Ilość dni po terminie	Należne odsetki
	0980	49,43			
	0920	2,62			
11.03-20.03.2021	0980	4,28	30.03.2021	5	0,76
	0920	11,50			
	0980	22,22			
	0920	35,86			
	0980	49,85			
	0920	1,91			
	0980	546,91			
	0920	18,00			
11.08-20.08.2021	0920	167,50	15.10.2021	51	1,87
21.10-10.11.2021	0980	168,44	16.11.2021	1	0,22
	0920	805,71			
	0920	16,76			
x		2 250,17	x		2,94
x		3 181,17	x		3,14

W otrzymanych wyjaśnieniach podpisanych z up. Wójta przez Panią Małgorzatę Sokołowską Z-cę Wójta Niegosławice czytamy, że dla opóźnień w przekazaniu dochodów wynoszących 1 dzień „Przekroczenia ustawowego terminu nastąpiły z powodu niedostosowanego obiegu dokumentów pomiędzy OPS jednostka a Gminą organem - dokument z rozliczeniem wpływał w piątek lub ostatni dzień przed zakończeniem tygodnia pracy, odebrany został w poniedziałek, przekazany do referatu finansowego we wtorek w wyniku czego środki zostały przekazane z 1 dniowym opóźnieniem. Obecnie obieg dokumentów został dostosowany do wymogów ustawy ww. zakresie. Natomiast opóźnienie wynoszące 5 dni nastąpiło w wyniku braku odpowiednich podpisów do przelewów w elektronicznym systemie bankowym i przeoczenia, że paczka systemowa nie została zrealizowana. Była to sytuacja jednorazowa w wyniku przeoczenia.” Dla opóźnienia wynoszącego 51 dni „Opóźnienie nastąpiło w wyniku przeoczenia. Pracownik odpowiedzialny za realizację dochodów, w miesiącu sierpniu przebywał na urlopie. Dokument z OPS nie został odebrany terminowo i w natłoku spraw koniecznych do wykonania oraz zmiana systemów księgowych od 01.07.2021 spowodowały, iż środki nie zostały prawidłowo rozliczone i przekazane do LUW. Przy kontroli sprawozdania Rb-27ZZ i uwzględnieniu sald wykryto nieprawidłowość, wobec czego środki niezwłocznie przekazano do LUW.” Zespół kontrolny przyjmuje wyjaśnienia w przedmiotowym zakresie jednocześnie wskazując, że po stronie UG leży obowiązek zapewnienia takiej organizacji pracy i obiegu dokumentów by należne dla budżetu państwa dochody były przekazywane w ustawowych terminach. Kontrolujący ustalili, że wartość odsetek naliczonych i nieodprowadzonych od przekazanych po terminie dochodów wyniosła 3,14 zł. Stosownie do zapisów art. 255 ust. 3 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych naliczone i nieodprowadzone odsetki od przekazanych po terminie dochodów budżetu państwa należy niezwłocznie przekazać na rachunek LUW.

- ewidencja rozrachunków z tytułu dochodów pobranych przez UG na rzecz budżetu państwa dla rozdziału 85228 na koncie 224-8-3 i dla rozdziału 85520 na koncie 224-8-2 prowadzona była bez podziałek klasyfikacji budżetowej tj. bez uwzględnienia paragrafów dochodowych. Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego zobowiązana jest do prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z uwzględnieniem zasad szczególnych wynikających z rozporządzenia

Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 3 lutego 2020 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r., poz. 342). Z opisu do konta 224 – „Rozrachunki budżetu” (ujętego w załączniku nr 2 do rozporządzenia) wynika, że *Ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów. W opinii Zespołu kontrolnego, uwzględniając powyższe, jak również mając na uwadze konieczność zapewnienia kompletności i przejrzystości prowadzonej ewidencji księgowej, przekazywane dochody powinny zostać ujęte w księgach rachunkowych jednostki na koncie 224 z uwzględnieniem poszczególnych tytułów tj. paragrafów dochodowych. W przekazanym piśmie z 16.09.2022 r. Pani Małgorzata Sokołowska poinformowała „(...), iż od III kwartału 2022 do konta 224 zostanie wprowadzona pełna klasyfikacja budżetowa (dział, rozdział, paragraf).”*

W zakresie dokonywania należnych potrąceń ustalono, że:

- dochody w rozdziale 85228 zostały odprowadzone w prawidłowej wysokości w części należnej dla budżetu państwa, co pozostaje w zgodzie z art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. f) ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 r. (Dz.U.2021.38, Dz.U.2021.1672.)³⁰,
- dochody w rozdziale 85502 zostały odprowadzone w prawidłowej wysokości w części należnej dla budżetu państwa, co pozostaje w zgodzie z art. 27 ust. 4 ustawy o p.o.u.d.a.³¹.

IV. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

- sprawozdania kwartalne Rb-50(D,W) o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostały przekazane do LUW kolejno w dniach: 14.04.2021 r., 13.07.2021 r., 14.10.2021 r., 16.02.2022 r. Zespół kontrolny ustalił, że sprawozdania za IV kwartał zostały przekazane 1 dzień po terminie³². Jak wyjaśniła Pani Małgorzata Sokołowska – Zastępca Wójta (informacja przesłana poprzez e-mail 26.09.2022 r.) „Sprawozdania Rb-50D oraz Rb-50W za IV kwartał 2021 r. zostały przekazane do LUW w dniu 16.02.2022 r. tj. 1 dzień po terminie (termin to 15.02.2022 r. – wtorek), z uwagi na nieobecność Skarbnika Gminy. Zastępujący pracownik upoważniony w razie nieobecności (...) po aktualizacjach systemowych miał problemy z dodaniem podpisu elektronicznego, bez którego możliwość wysyłki w Bestii i Trezorze jest niemożliwa. Problem został zgłoszony w dniu 15 lutego 2022 r. informatykowi zatrudnionemu na umowę zlecenie, jednak problemu nie dało się rozwiązać zdalnie. Problem z dodaniem podpisu został rozwiązany 16 lutego 2022 r. i tak zostały przekazane sprawozdania. Na tę okoliczność została sporządzona notatka służbowa, którą dołączamy do wyjaśnień”.

³⁰ Źródłami dochodów własnych gminy są wpływy z podatków: 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

³¹ 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, o którym mowa w ust. 3a, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

³² Zgodnie z załącznikiem nr 40 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej z dnia 9 stycznia 2018 r. (Dz.U.2020.1564) termin złożenia sprawozdania Rb-50 (D,W) za IV kw.2021 r. to 15.02.2022 r. – wtorek.

Zespół kontrolny przyjmuje powyższe wyjaśnienia jednocześnie potwierdza, że dane ujęte w sprawozdaniach za IV kwartał 2021 rok zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową,

- sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 09.04.2021 r., 09.07.2021 r., 12.10.2021 r., 08.02.2022 r. Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2021 rok zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową,

- sprawozdania kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, zostały przekazane do LUW kolejno w dniach: 23.04.2021 r., 16.07.2021 r., 22.10.2021 r., 08.02.2022 r. Zespół kontrolny ustalił, że sprawozdania za I oraz IV kwartał 2021 r. zostały przekazane 1 dzień po terminie³³. Jak wyjaśnił Pan Jan Kosiński – Wójt Gminy (informacja przesłana poprzez e-mail 20.10.2022 r.) „Sprawozdanie Rb-ZN za I kwartał 2021 podpisano w systemie Bestia 14.04.2021, przekazano pocztą e-PUAP w dniu 22.04.2021 nie podpisane podpisami kwalifikowanymi, ponownie przekazano pocztą e-PUAP 23.04.2021 podpisane podpisami kwalifikowanymi. Sprawozdanie Rb-ZN za IV kwartał 2021 jednostkowe sporządzono 28.01.2022. Sporządzono sprawozdanie zbiorcze w dniu 08.02.2022 i przekazano do LUW. Przekroczenie ustawowego terminu nastąpiło z powodu przeoczenia. Była to sytuacja incydentalna. ” Zespół kontrolny przyjmuje powyższe wyjaśnienia jednocześnie potwierdza, że dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2021 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową.

V. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące uchybienia:

1. Nieprzestrzeganie przez pracowników OPS procedur ujętych w *Regulaminie udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro* dotyczących opisywania dokumentów finansowych potwierdzających poniesione wydatki w rozdziale 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (ss.4-6).
2. Wykonane przez pracowników OPS korekty w dekretacji dowodów księgowych dla poniesionych wydatków w rozdziale 85502 dokonano niezgodnie z art.22 ust.3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2021.217) (ss.4-6).
3. Część dochodów należnych dla budżetu państwa w rozdziałach 85228 i 85502 na łączną kwotę 3 181,17 zł została przekazana po terminie, a odsetki z tego tytułu pozostające do zwrotu wynoszą 3,14 zł (ss. 12-13).
4. Ewidencja rozrachunków z tytułu dochodów pobranych przez UG na rzecz budżetu państwa dla rozdziału 85228 na koncie 224-8-3 i dla rozdziału 85520 na koncie 224-8-2 prowadzona była bez podziałek klasyfikacji budżetowej tj. bez uwzględnienia paragrafów dochodowych (ss. 13-14).

³³ Zgodnie z załącznikiem nr 7 do Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych z dnia 4 marca 2010 r. (Dz.U.2014.1773) termin złożenia sprawozdania Rb-ZN za I kwartał 2021 r. to 22.04.2021 r. –czwartek, a za IV kwartał 2021 r. to 07.02.2022 r. - poniedziałek.

Celem uniknięcia w przyszłości dla stwierdzonych uchybień zalecam³⁴:

1. Przestrzeganie przez pracowników OPS procedur ujętych w *Regulaminie udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro* w zakresie prawidłowego opisywania dokumentów finansowych potwierdzających poniesione wydatki.
2. Wykonywanie przez pracowników OPS korekt w dekretacji dowodów księgowych dla poniesionych wydatków zgodnie z art.22 ust.3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2021.217).
3. Przekazywanie dochodów do budżetu państwa w ustawowych terminach oraz zwrot odsetek w wysokości 3,14 zł na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. nr 94101017040023362231000000 z tytułu przekazanych po terminie należnych dochodów dla budżetu państwa.
4. Prowadzenie ewidencji rozrachunków z tytułu dochodów pobranych przez UG na rzecz budżetu państwa zgodnie z klasyfikacją budżetową tj. z uwzględnieniem paragrafów dochodowych.

W związku z powyższym oczekuję w terminie 15 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia³⁵.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak

³⁴ art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).

³⁵ art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).